

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: *D. 504/9/2019.*

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke,
Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Fáy Zoltán közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Kugler Tibor felelős akkreditált közbeszerzési
szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

A beszerző: Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség
(Budapest, Váci út 35.)

A beszerző képviselője: Dr. Csermely Ágnes kamarai jogtanácsos
(Budapest, Csalogány u. 9-11.)

A kérelmezett: Silicon Computers Kft.
(Budapest, Zólyomi út 23.)

A beszerzés tárgya, értéke: A debreceni adatközpontban működő SGI Altix ICE8400EX
szuperszámítógép supportja - Kbt. mellőzése 32.031.876.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság
nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015.
évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 19. § (1)-(2) bekezdéseire tekintettel a Kbt. 4. §
(1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésére
tekintettel 800.000.-Ft, azaz nyolcszázézer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a hivatalbóli kezdeményezés alapján vizsgált, a beszerző
és a kérelmezett között 2018. szeptember 28-án létrejött, a beszerzés alapjául szolgáló nettó
32.031.876.-Ft, azaz harminckétfélmillióharmincegyezer-nyolcszázhetvenhat forint vállalkozói
díjat tartalmazó szerződés nem semmis.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben további 800.000.-Ft, azaz nyolcszázézer forint
bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a bírságok összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbiztosítási Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A beszerző 2017. július 4-én megrendelést küldött a kérelmezett részére, melyben hivatkozva a „Számítógéprendszerek szállítása és kapcsolódó szolgáltatások teljesítése – 2015” tárgyban lefolytatott keretmegállapodásos eljárásra, és az annak keretében megkötött KM0401-20SZGR15 számú keretmegállapodásra – megrendelte a „Debreceni szuperszámítógép supportja 2017. harmadik negyedévében” tárgyú szolgáltatást a szerződés aláírásától számított 3 hónap időtartamra.

A megrendelés 1. sz. mellékletében meghatározottak szerint a termékazonosító „SCSERV038”, megnevezése „Garancia kiterjesztés (hardver)”, szerződésazonosító: KM0411SZGR15, a nettó összesen ár: 7.680.000.- Ft.

A közvetlen megrendelés útján létrejött szerződés 2017. július 6. és 2017. október 6. napja közötti időszakban biztosította a beszerző által elvárt support szolgáltatást.

2. A KM0411SZGR15 számú keretmegállapodás aktív időszaka 2017. november 9. napja helyett 2017. október 16-án lezárult.

3. A kérelmezett a support szolgáltatást továbbra is biztosította 2018. szeptember 30-ig.

4. A beszerző és a kérelmezett 2018. szeptember 28-án jegyzőkönyvben rögzítette az alábbiakat:

„Tárgy: szolgáltatás ellenértékének elszámolása.

Előzmények:

A Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség, mint megrendelő (továbbiakban: KIFÜ) és a Silicon Computers Kft. (székhely: 1118 Budapest Zólyomi út 23., cg.: 01-09-465189; adószám:12095144-2-43; bankszámlaszám: 14100000-11470849 -01000001), mint vállalkozó (továbbiakban: Vállalkozó) között, először 2010. november 4. napján vállalkozási szerződés (továbbiakban: Szerződés) jött létre, elosztott számítási és adattárolási célú szuperszámítástechnikai infrastruktúra kiépítése és 6 éves támogatása tárgyban. A Szerződés lejáratát követően a támogatási tevékenység a központosított közbiztosított közbeszerzés keretében, negyedévenként történt megrendelések alapján folytatódott.

A Vállalkozó a Szerződés értelmében - többek között - vállalta, hogy a KIFÜ debreceni adatközpontjában működő SGI Altix ICE8400EX szuperszámítógép termékre, a termék

átadását követő 6 (hat) éves időtartamra, azután pedig negyedévenkénti meghosszabbítással további supportot nyújt a KIFÜ részére.

A Vállalkozó support nyújtására vonatkozó szerződéses kötelezettsége 2017. szeptember 30. napjával megszűnt.

A KIFÜ-nek a supportra a továbbiakban is szüksége volt, ezért annak beszerzése iránt intézkedett. A további támogatás biztosítására megkötött új szerződés kezdő és a Szerződés support tevékenysége meghosszabbításainak záró időpontja nem esett egybe. A két szerződés között eltelt időszakban (továbbiakban: átmeneti időszak) - a szolgáltatás folyamatos biztosításának érdekében - a Vállalkozó a támogatást továbbra is nyújtotta.

A KIFÜ és a Vállalkozó (továbbiakban együttesen: Felek) az átmeneti időszakban igénybe vett support elszámolása kérdésében ezért az alábbiak szerint állapodnak meg.

1. A Felek megállapodnak abban, hogy az átmeneti időszakban nyújtott szolgáltatást a Szerződés negyedévenkénti meghosszabbításában foglaltak alapul vételével számolják el.

2. A Felek megállapítják, hogy az átmeneti időszak 2017. október 1. napjától 2018. szeptember 30. napjáig állt fenn.

3. A KIFÜ elismeri, hogy a Vállalkozó teljesítése a 2. pont szerinti időszakban a Szerződésben foglaltaknak megfelelt, melyre tekintettel jelen jegyzőkönyv aláírását követő 2 (kettő) munkanapon belül a Vállalkozó részére a teljesítésigazolást kiállítja és átadja. A Felek megállapodása alapján a KIFÜ a teljesítésigazolás 2018. szeptember 30. napját tünteti fel a teljesítés napjaként.

4. A Felek megállapítják, hogy a Vállalkozót az átmeneti időszakban nyújtott támogatásért - a Szerződés szerinti vállalkozói díj alapján - összesen 32.031.876,-Ft+Áfa, azaz harminckétfelmillióharmincegyezer-nyolcszázhetvenhat forint plusz általános forgalmi adó összegű vállalkozói díj illeti meg. A Vállalkozó ezen túlmenően semmilyen jogcímen sem jogosult további díjazásra, a Vállalkozói díj a Vállalkozó minden költségét tartalmazza.

5. A Vállalkozó a 4. pont szerinti díjról a teljesítésigazolás átvételét követően azonnal jogosult a számláját kiállítani, és a teljesítésigazolás másolati példányával a KIFÜ részére megküldeni.

6. A KIFÜ a számlát átutalással, annak kézhezvételét követő 8 (nyolc) napon belül fizeti meg a Vállalkozó „Előzmények” részben nevesített számlájára.

7. A Vállalkozó jelen jegyzőkönyv aláírásával úgy nyilatkozik, hogy a nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 3.§ (1) bekezdés 1. pontja szerinti átlátható szervezetnek minősül. A Vállalkozó az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 41.§ (6) bekezdésének, továbbá az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 50.§ (1a) bekezdésének rendelkezésére tekintettel tudomásul veszi, hogy a KIFÜ megtagadhatja az 5. pont szerinti számla kifizetését, amennyiben a Vállalkozó - a kifizetés időpontjában - nyilatkozata ellenére sem minősül átlátható szervezetnek.

8. Felek megállapodnak abban, hogy az átmeneti időszak tekintetében jelen jegyzőkönyv képezi a közöttük fennálló jogviszony elszámolásának bizonylatát. Felek megállapodnak továbbá abban is, hogy a 4. pont szerinti vállalkozói díj megfizetésével az átmeneti időszakra vonatkozó jogviszonyukat teljesítettnek és lezártak tekintik, egymással szemben a továbbiakban semmilyen követelésük nincs.”

5. A beszerző 2018. október 8-án teljesítésigazolást állított ki a „Debreceni szuperszámítógép támogatása” tárgyú, 2018. szeptember 30-án teljesített, 32.031.876.-Ft + 27% = 40.680.483.-Ft ellenértékben meghatározott szolgáltatás tárgyában a kérelmezett részére.

A teljesítésigazolás szerinti tartalommal a kérelmezett 2018. október 10-én kiállította a számláját, mely bruttó 40.680.483.- Ft, melyet a beszerző 2018. november 13-án megfizetett részére.

6. Az Állami Számvevőszék 2019. augusztus 21-én tájékoztatta a hivatalbóli kezdeményezőt, hogy „Magyarország 2018. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése” keretében a beszerző ellenőrzése során megállapította, hogy a beszerző a Kbt. 4. §-ában előírt közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségét megsértette a 2017. október 1. – 2018. szeptember 30. közötti időszakban igénybe vett szolgáltatás során.

7. A kezdeményező 2019. szeptember 2-án tájékoztatta a beszerzőt a bejelentésről és a beszerzőtől az eljárással kapcsolatos iratok rendelkezésre bocsátását kérte és felhívta arra, hogy részletesen mutassa be, hogy mekkora összegű kifizetéseket teljesített a kérelmezett részére.

8. A beszerző 2019. szeptember 27-én az alábbiakról tájékoztatta a hivatalbóli kezdeményezőt:

„A Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (a továbbiakban: KIFÜ) a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökségről szóló 268/2010. (XII. 3.) Korm. rendelet és a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Programról szóló 5/2011. (II. 3.) Korm. rendelet alapján látja el a tevékenységét.

A jogszabályban meghatározott feladatai között szerepel a debreceni szuperszámítógép (HPC) üzemeltetése, amelynek support támogatására vonatkozó beszerzési igényét közbeszerzési eljárás keretében tervezte megvalósítani, amelyet a 2017. évi közbeszerzési terv 4. számú módosításának 89., 91. és 136. sorában szerepeltetett.

A debreceni HPC folyamatos üzeme a magyar kutatók számára kritikus, a szolgáltatás jellege miatt a hardver elemek a nap 24 órájában maximális teljesítményen üzemelnek, így az üzembiztos szolgáltatás érdekében különleges hardver- és szoftver támogatás szükséges.

A hardver meghibásodások következményeként a rendszer leállhat, a felhasználók számára fontos több hétig futó számítások elveszhetnek, az adatok károsodhatnak, az adatvagyron sérülhet, a kutatások megszakadhatnak, vagy ellehetetlenülhetnek. Élő hardver támogatás esetén, a szállító a javításokról azonnal értesül, azokat a lehető leghamarabb el tudja hártani, csak így biztosítható a folytonos üzem és a kutatási adatok biztonsága.

Az N107-6/2017. iktatószámú, a KM0401SZGR15 azonosító számú KEF keretmegállapodásból történt „Debreceni szuperszámítógép supportja 2017. harmadik negyedévében” tárgyú közvetlen megrendelés 2017. július 6.-2017. október 6. közötti időszakra fedte le a szolgáltatást.

A támogatás további biztosítása érdekében - a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, mint felügyeleti szerv 2017. október 12-én érkezett jóváhagyását követően - a beszerző „A debreceni szuperszámítógép támogatás 6 hónapra” tárgyban versenyújranyitási eljárást kívánt lebonyolítani. Az eljárás előkészítését követően 2017. október 16-án kívánta megindítani a versenyújranyitást, azonban a KEF váratlanul előrehozta az érintett keretmegállapodás (KM01SZGR15) aktív időszakának lezárását 2017. november 9-ről 2017. október 16-ra, amelyet csak aznap hozott az Intézmények tudomására a Portálon megjelentetett hírben.

A tájékoztatás értelmében 2017. október 16-tól új versenyújranyitási kezdeményezésére, illetve közvetlen megrendelés feladására nem volt lehetőség.

Fentiekre tekintettel a beszerző a KEF Portálon 2017. október 27-én hatályba lépett KM01SRVT17 „Szerverek és tárolók, valamint ezekhez kapcsolódó szolgáltatások beszerzése (X86)” tárgyú keretmegállapodásból kívánta a szolgáltatást biztosítani.

A keretmegállapodás az eljárás második részében - a rögzített feltételek teljesülése esetén - lehetőséget biztosított a beszerzés közvetlen megrendeléssel történő lebonyolítására.

Fentiek alapján a keretmegállapodásban részt vevő 8 eladó részére ártájékoztató kérés került kiküldésre annak érdekében, hogy a műszaki leírás és az eszköz lista figyelembe vételével melyik szolgáltatás, illetve mekkora mennyiség fedi le a beszerzést.

Az első körben kiküldött ártájékoztatóra 3 szállítótól érkezett nemleges válasz. A szállítók erőforrás, a gyártói visszajelzés hiányra hivatkozva nem adtak ajánlatot. A 99999 Informatikai Kft. a kiírásban szereplő adatok pontosítását (termékszám, szériaszám) kérte.

A beérkezett észrevételek felülvizsgálatát követően ismételt ártájékoztató kérés került megküldésre. A 8 ajánlattevőből 5-től elutasító válasz érkezett: szakmai kompetencia hiányára; a beszerzés specifikusságára, illetve a gyártói visszajelzés hiányára - SGI HP-ba történő integrációjára - hivatkozva. Érdemi válasz az ATOS Magyarország Kft-től érkezett, azonban az eszközlistában szereplő mennyiség nem volt összhangban a szállítótól kapott ártájékoztatóban szereplő termék/szolgáltatás mennyiségével.

A beszerzés ütemezése időközben módosult, mivel a debreceni és a szegedi szuperszámítógép support lejáratát idejét összhangba kívántuk hozni. Ennek érdekében „A debreceni szuperszámítógép és szoftver komponenseinek support hosszabbítására 2018. június 7-vel bezárólag” tárgyban ismételt ártájékoztatókérés került megküldésre. Két szállító érdemben nem tudott választ adni, egy a szükséges szakértelem és támogatási háttér hiányára hivatkozva utasította el az ajánlatadást.

Az ártájékoztatóra kizárólag az ATOS Magyarország Kft-től érkezett válasz, azonban az eszközlistában szereplő mennyiség ismételen nem volt összhangban a szállítótól kapott ártájékoztatóban szereplő termék/szolgáltatás mennyiségével.

A beszerzés fentiek okán történő elhúzódásának következményeképpen az új szerződés 2018. szeptember 26-án jött létre és 2018. október 1-jén lépett hatályba.

A szerződéssel le nem fedett időszakban (2017.10.01-2018.09.30.) a supportot korábban ellátó kérelmezett továbbra is nyújtotta a támogatást annak érdekében, hogy az érintett eszközök működés képessége fennmaradhasson, és a támogatás hiánya ne vezessen a későbbiekben sokkal költségesebben orvosolható műszaki problémák kialakulásához. Ezért a teljesített szolgáltatás pénzügyi rendezése érdekében jegyzőkönyv felvételére került sor.”

A hivatalbóli kezdeményezés

9. A hivatalbóli kezdeményező 2019. október 18. napján nyújtotta be kezdeményezését, melyben kifejtett álláspontja szerint a beszerző, mint a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján közbeszerzési eljárásra kötelezett ajánlatkérő, nyilvántartási száma AK06203, a kérelmezettől közbeszerzési értékhatárt elérő support-szolgáltatást vett igénybe 32.031.876 Ft + ÁFA értékben 2017. október 1. napjától 2018. szeptember 30. napjáig közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül és ezzel megsértette a Kbt. 4. §-ában foglalt rendelkezéseket.

A jogsértésről történő tudomásszerzésének időpontját 2019. augusztus 21. napjában jelölte meg, amikor az Állami Számvevőszék közérdekű bejelentése hozzá megérkezett.

A kezdeményezésben foglaltak alapján kérte a Döntőbizottságot, hogy a beszerzés jogszerűségét vizsgálja meg és – amennyiben annak feltételei fennállnak – a Kbt. 149. § (1) bekezdésének e) pontjára figyelemmel állapítsa meg a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján a Kbt. 4. § (1) bekezdésének megsértését, egyben alkalmazza a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt.

A hivatalbóli kezdeményező kezdeményezésében előadta, hogy a 2019. szeptember 2. napján kelt tájékoztató-kérésére a beszerző azt a tájékoztatót adta, hogy jogszabályban meghatározott feladatai között szerepel a debreceni szuperszámítógép (HPC) üzemeltetése, amelynek support támogatására vonatkozó beszerzési igényét közbeszerzési eljárás keretében tervezte megvalósítani, azt 2017. évi közbeszerzési tervében fel is tüntette. Az N107-6/2017.

iktatószámú, a KM0401SZGR15 azonosító számú, Közbiztosítási Ellátási Főigazgatóság (a továbbiakban: KEF) általi kötött keretmegállapodásból történt „Debreceni szuperszámítógép supportja 2017. harmadik negyedévében” tárgyú közvetlen megrendelés 2017. július 6. és 2017. október 6. napja között fedte le a szolgáltatást. A támogatás további biztosítása érdekében a beszerző „A debreceni szuperszámítógép támogatás 6 hónapra” tárgyban verseny újranyitásával kívánt eljárást lebonyolítani, ám a KEF előre hozta az érintett keretmegállapodás (KM01SZGR15) aktív időszakának lezárását 2017. november 9-ről 2017. október 16-ra. E körülmény miatt a beszerző beszerzési igényét a KEF portálon 2017. október 27-én hatályba lépett, KM01SRVT17 azonosító számú, „Szerverek és tárolók, valamint ezekhez kapcsolódó szolgáltatások beszerzése (X86)” tárgyú keretmegállapodásból kívánta kielégíteni. Nem megfelelő ajánlattevők miatt a beszerzés jelentősen elhúzódott, az új szerződés 2018. szeptember 26-án jött létre és 2018. október 1. napján lépett hatályba. A beszerző tájékoztatása szerint a szerződéssel le nem fedett időszakban (2017.10.01-2018.09.30.) a supportot korábban ellátó Silicon Computers Kft. továbbra is ellátta a feladatot, az erre vonatkozó megállapodásról jegyzőkönyv készült 2018. szeptember 28-án. Mindezen indokok alapján azonban megállapítható, hogy a beszerző jogsértést követett el, amikor beszerzését közbiztosítási eljárás lefolytatása nélkül valósította meg.

A beszerző észrevétele

10. A beszerző hivatkozásai tartalmilag megegyeztek a hivatalbóli kezdeményező 2019. szeptember 2-án kelt tájékoztatás-kérésére adott válaszaival. A jogorvoslati eljárás során tett észrevételében kiemelte, hogy a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökségről szóló 268/2010. (XII. 3.) Korm. rendelet és a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Programról szóló 5/2011. (II. 3.) Korm. rendelet alapján látja el a tevékenységét.

A jogszabályban meghatározott feladatai között szerepel a debreceni szuperszámítógép (HPC) üzemeltetése, amelynek support támogatására vonatkozó beszerzési igényét közbiztosítási eljárás keretében tervezte megvalósítani.

A debreceni HPC folyamatos üzeme a magyar kutatók számára kritikus, a szolgáltatás jellege miatt a hardverelemek és annak részét képző tárolók a nap 24 órájában maximális teljesítményen üzemelnek, így az üzembiztos szolgáltatás érdekében különleges hardver - és szoftvertámogatás szükséges.

A felhasználók között megtalálhatóak a legnagyobb magyar egyetemek és kutatóintézetek, pl. a Magyar Tudományos Akadémia és az ELKH többi intézménye, a Debreceni Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem, az ELTE, a BME, a Pécsi Tudományegyetem, valamint a Semmelweis Orvostudományi Egyetem.

Ezen egyetemek és kutatóintézetek számára ma már a napi munkához elengedhetetlen a debreceni HPC, amely segítségével pl. rákkutatást, agykutatást végeznek, járványok terjedését analizálják, vagy gyógyszereket fejlesztenek. A magyar oktatás számára a HPC egy olyan eszköz, amely hiányában az oktatás leállhat, a használatára épülő szemeszter nem végezhető el. Az adatok elérhetetlensége esetén a kutatások leállnak, és egy esetleges adatvesztés akár hónapokra, évekre is visszavetheti egy komplex kutatás folyamatát, amely a magyar felsőoktatás és kutatás jelentős elmaradását eredményezi, az adatvagyon veszélyezteteti, és nagy mértékben gátolhatja egyes intézmények mindennapi alapvető működését.

Ez a szuperszámítógép rendelkezik a legtöbb számítási node-dal és a legtöbb intel processzormaggal, így önmagában egyedi, a meghibásodás, vagy az adatvesztés hetekre, hónapokra a leállítását okozhatja.

A hardver meghibásodások javításához csak a HPC-t szállító cégnek van megfelelő, gyártói szintű kompetenciája. A hardver meghibásodások következményeként a rendszer leállhat, a felhasználók számára fontos több hétig futó számítások elveszhetnek, az adatok

károsodhatnak, az adatvagyon sérülhet, a kutatások megszakadhatnak, vagy ellehetetlenülhetnek. Élő hardver támogatás esetén, a szállító a javításokról azonnal értesül, azokat a lehető leghamarabb el tudja hárítani, csak így biztosítható a folytonos üzem és a kutatási adatok biztonsága.

2017. október 1 és 2018. szeptember 30. között több ízben fordult elő a központi tárológység meghibásodása, amelyek azonnali, nem szakszerű javítása esetén az adatvesztés közvetlen kockázata állt fenn, a folyamatos üzem csak az azonnali javítással volt elképzelhető:

- 2017. november – diszkhiba
- 2018. február – NFS hibajelzés
- 2018. április – Raid controller hibajelzés
- 2018. július – diszkhiba
- 2018. szeptember – Raid kritikus hiba
- 2018. szeptember – Raid vezérlő kritikus hiba
- 2018. szeptember – Raid vezérlő BBU hibajelzés

Azonnali, gyártói szintű beavatkozás nélkül, a fenti problémák komoly károkat okoztak volna a magyar oktatásban és kutatásban.

11. A beszerző hivatkozott arra, hogy ezen kiemelt fontosságú tevékenységek ellátását 2017. július 6. - 2017. október 6. közötti időszak vonatkozásában az N107-6/2017. iktatószámú „Debreceni szuperszámítógép supportja 2017. harmadik negyedévében” tárgyú közvetlen megrendelés keretében biztosította.

A támogatás további biztosítása érdekében a beszerző „A debreceni szuperszámítógép támogatás 6 hónapra” tárgyban versenyújranyitós eljárást kívánt lebonyolítani, az ehhez szükséges jóváhagyást megszerezte, azonban az érintett keretmegállapodás (KM01SZGR15) aktív időszakát a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság az előzetesen jelzettektől eltérően, korábbi időpontban zárta le (2017. november 9 helyett 2017. október 16-án).

Fentiekre tekintettel a beszerző a KEF Portálon 2017. október 27-én hatályba lépett KM01SRVT17 „Szerverek és tárolók, valamint ezekhez kapcsolódó szolgáltatások beszerzése (X86)” tárgyú keretmegállapodásból kívánta a szolgáltatást biztosítani.

A keretmegállapodás az eljárás második részében – a feltételek teljesülése esetén - lehetőséget biztosított a beszerzés közvetlen megrendeléssel történő lebonyolítására.

A feladatellátáshoz szükséges cikkszámok és mennyiségi számok meghatározása érdekében a beszerző három alkalommal ártájékoztatót kért be a keretmegállapodásban részt vevő nyolc szállítótól.

Az első körben kiküldött ártájékoztatóra 4 szállítótól érkezett nemleges válasz. (Korábbi levelünkben tévesen 3 szállító került feltüntetésre.) A szállítók erőforrás, a gyártói visszajelzés hiányra hivatkozva nem adtak ajánlatot. A 99999 Informatikai Kft. a kiírásban szereplő adatok pontosítását (termékszám, szériaszám) kérte.

A beérkezett észrevételek felülvizsgálatát követően ismételt ártájékoztató kérés került megküldésre. A 8 ajánlattevőből 5-től elutasító válasz érkezett: szakmai kompetencia hiányára; a beszerzés specifikusságára, illetve a gyártói visszajelzés hiányára - SGI HP-ba történő integrációjára - hivatkozva.

Érdemi válasz az ATOS Magyarország Kft-től érkezett, azonban az eszközlístában szereplő mennyiség nem volt összhangban a szállítótól kapott ártájékoztatóban szereplő termék/szolgáltatás mennyiségével.

A beszerzés ütemezése időközben módosult, mivel a debreceni és a szegedi szuperszámítógép support lejáratát idejét összhangba kívántuk hozni. Ennek érdekében „A debreceni szuperszámítógép és szoftver komponenseinek support hosszabbítására 2018. június 07-vel

bezárólag” tárgyban ismételt ártájékoztató kérés került megküldésre. Két szállító érdeemben nem tudott választ adni, egy a szükséges szakértelem és támogatási háttér hiányára hivatkozva utasította el az ajánlatadást.

Az ártájékoztatóra kizárólag az ATOS Magyarország Kft-től érkezett válasz, azonban az eszközlistában szereplő mennyiség ismételten nem volt összhangban a szállítótól kapott ártájékoztatóban szereplő termék/szolgáltatás mennyiségével.

A beszerzés fentiek okán történő elhúzódsának következményeképpen az új szerződés 2018.09.26-án jött létre és 2018. október 1-jén lépett hatályba.

A szerződéssel le nem fedett időszakban (2017.10.01-2018.09.30.) a supportot korábban ellátó Silicon Computers Kft. továbbra is nyújtotta a támogatást annak érdekében, hogy az érintett eszközök működés képessége fennmaradjon, és a támogatás hiánya ne vezessen a későbbiekben sokkal költségesebben orvosolható műszaki problémák kialakulásához. Ezért a teljesített szolgáltatás pénzügyi rendezése érdekében jegyzőkönyv felvételére került sor.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

12. A Döntőbizottság – a 2018. január 1-jétől hatályos általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseire figyelemmel – rögzíti, hogy az Ákr. 2018. január 1. napján hatályba lépett rendelkezéseit a jogalkotó a hatálybalépést követően indult és megismételt eljárásokra rendelte alkalmazni, e szabályoktól való eltérést nem megengedve. Ezzel összhangban a 2017. évi CLXXXVI. törvény (a továbbiakban: Mód2.tv.) szerint a Kbt. módosításai, így a Kbt. XXI. fejezetében szereplő jogorvoslati eljárásra vonatkozó szabályai szintén 2018. január 1. napján léptek hatályba. Előzőekre figyelemmel a Döntőbizottságnak a 2018. január 1. napja után indult és a megismételt jogorvoslati eljárásokban az új eljárási szabályok szerint kell eljárnia azzal, hogy a jogviták eldöntése során a kezdeményezés alapján vizsgált – feltételezett – jogsértés megtörténte idején hatályos anyagi jogi szabályokat kell alkalmazni.

13. A Kbt. 152. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, de közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától vagy, ha ez nem állapítható meg, a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül kezdeményezheti.

14. A Kbt. 148. § (8) bekezdés c) pontja értelmében – figyelemmel a Kbt. 152. § (3) bekezdésének első mondatában foglaltakra – a jogsértés megtörténtének kell tekinteni a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a szerződés megkötésének időpontját, vagy ha ez nem állapítható meg, a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdését.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kezdeményezés keretei között eljárva abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a beszerző jogszerűen mellőzte-e a közbeszerzési eljárás lefolytatását a 2017. október 1. és 2018. szeptember 30. napja közötti nettó 32.031.876.-Ft értékű support szolgáltatás megrendelését megelőzően.

15. A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a meghatározott értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek a Kbt. szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

16. A Kbt. 3. § 24. pontja szerint közbeszerzési szerződés: e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésre vagy építési beruházásra irányuló visszerthes szerződés.

17. A Kbt. – a jogsértés megtörténtének napján hatályos – 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint e törvény alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezettek az állam, minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi önkormányzat, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi és nemzetiségi önkormányzatok társulása, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács.

18. Fentiek alapján tehát a következő együttes feltételek fennállása esetén valósul meg a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége:

- a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó szervezet valósítja meg a beszerzést
- a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési igény merül fel
- visszerthes beszerzésre kerül sor
- amelynek becsült értéke eléri legalább a nemzeti értékhatárt.

19. A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző a jelen jogorvoslattal érintett beszerzés tekintetében ajánlatkérőnek minősül a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján, nyilvántartási száma AK06203, valamint beszerzése a support szolgáltatás megrendelése a Kbt. 8. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatásmegrendelés.

20. A 2018. október 8-án kiállított teljesítésigazolás és számla, valamint a 2018. szeptember 28. napján kelt jegyzőkönyv alapján megállapítható volt, hogy a beszerző visszerthes beszerzést valósított meg, a kérelmezett által elvégzett szolgáltatás vállalkozói díja 32.031.876.-Ft + áfa volt, melynek ellenértékét a beszerző 2018. november 13-án megfizette a kérelmezett részére.

21. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény – a jogsértés megtörténtének napján hatályos – 70. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Kbt. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár – kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt – 2017. január 1-jétől 2017. december 31-éig szolgáltatás megrendelése esetében 15,0 millió forint.

22. A beszerző arra hivatkozott, hogy 2017. október 6. után a KM01SZGR15 számú keretmegállapodás alapján kívánta továbbra is beszerezni a szolgáltatást, azonban annak aktív időszakának zárását korábbra hozták. Emiatt már nem tudta a közvetlen megrendelését megvalósítani. A másik keretmegállapodásos eljárás, a KM01SRVT17 „Szerverek és tárolók, valamint ezekhez kapcsolódó szolgáltatások beszerzése”, amelyből közvetlen megrendeléssel biztosíthatta volna a szolgáltatást 2017. október 27-én lépett hatályba, mely alapján azonban nem volt olyan ajánlattevő, aki a beszerző igényét megfelelően megvalósította volna.

23. A beszerzőnek azonban a különleges support szolgáltatás jellegére figyelemmel, annak folyamatos biztosítása érdekében jogszerűen úgy kell a beszerzését megterveznie, hogy a szolgáltatás megvalósítása zavartalan legyen és már a tervezéskor számolni kell azzal, hogy a beszerzés különleges igényű, nem egyszerű support szolgáltatás, a szuperszámítógép folyamatos üzemű működésének biztosítása a feladat. Ezen feladat elvégzésére a keretmegállapodásban szereplő ajánlattevők nem mindegyike alkalmas szakértelem vagy kapacitás hiányában. Maga a beszerző is azt állította, hogy a debreceni szuperszámítógép supportját, a hardver meghibásodások javítását a HPC-t szállító cég tudja megfelelő gyártói

szintű kompetencia birtokában elvégezni. A beszerző állítása szerint 2017. október 1. és 2018. szeptember 30. között több alkalommal fordult elő a központi tárolóegység hibája, amelynek nem szakszerű javítása, kezelése adatvesztést idézhet elő, a folyamatos üzem fenntartása csak azonnali javítással tartható fenn. Ebből következően a beszerzőnek 2017. október 6. napját követően már – mivel nem volt hatályban lévő szerződése a support biztosítására – azonnal, vagy még azt megelőzően gondoskodnia kellett volna közbeszerzési eljárás lefolytatásáról. A beszerzés specialitása miatt számítnia kellett arra, hogy a 2017. október 27-én hatályba lépett másik keretmegállapodásban részes ajánlattevők nem feltétlenül tudják majd biztosítani a szolgáltatást. Ehhez képest először 2017. decemberében kért be árajánlatokat, majd ezen időponthoz képest mintegy tíz hónappal később 2018. szeptember 26-án jött létre a közbeszerzési eljárás alapján megkötött újabb szerződése a szolgáltatás biztosítására. A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző 2017. október 1. és 2018. szeptember 30. napja közötti időszakban közbeszerzési eljárást nem folytatott le, annak mellőzésével szerezte be a debreceni szuperszámítógép supportját.

24. A Döntőbizottság utal a Kbt. 104. § (7)-(8) bekezdéseiben foglaltakra, mely szerint a beszerző nem köteles beszerzését a keretmegállapodás alapján megvalósítani, különösen több évre kötött keretmegállapodás esetében, vagy ha a keretmegállapodást kötött ajánlattevők száma nem teszi lehetővé a valódi versenyt.

25. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján állapította meg a jogsértést, és alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt és bírságot szabott ki. A Döntőbizottság továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontja alapján megállapította, hogy a beszerző és a kérelmezett között a szolgáltatás ellenértékének elszámolása tárgyában 2018. szeptember 28. napján létrejött megállapodás nem semmis, és ennek jogkövetkezménye körében a Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerint további bírságot szabott ki.

26. A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

27. A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

28. A Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerint a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy a szerződés a 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállására tekintettel nem semmis, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege - az eset összes körülményét figyelembe véve - legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

29. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának - megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

30. A jelen esetben tekintettel arra, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg a Döntőbizottságnak a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján további jogkövetkezményként kötelezően bírságot kellett kiszabnia. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során tekintettel volt a mellőzéssel érintett beszerzés becsült értékére (32.031.876.-Ft) a megvalósult jogsérelem jellegére és súlyára, amely a közpénzek átlátható felhasználásának törvényi célját hiúsította meg. A Döntőbizottság figyelembe vette továbbá, hogy a jogsértés nem reparálható. A Döntőbizottság a bírság kiszabása során figyelemmel volt arra, hogy a jogsértés elkövetése és a jogorvoslati eljárás megindítása között viszonylag hosszú időtartam telt el. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a beszerző elismerte, hogy nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A Döntőbizottság értékelte továbbá, hogy a beszerző olyan szolgáltatás nyújtását biztosította, amely a tudományos élet legfontosabb magyarországi szereplői részére nyújt folyamatos ellátásbiztonságot, ezért ennek fenntartása közérdeket érint. A fenti szempontokat összességében mérlegelve, a beszerzés értékére is tekintettel, a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely összeg nem éri el a Kbt. 165. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértékét.

31. A Kbt. 137. § (1) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárás mellőzésével kötött szerződés semmis. A Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontja alapján azonban a Döntőbizottság a rendelkező részben foglaltak szerint megállapította, hogy a vizsgált szerződés nem semmis, mert a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglaltak szerint kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A szolgáltatás tárgya a fentiekben is részletezett olyan szolgáltatás, amely a hazai tudományos élet legfontosabb magyarországi szereplői részére nyújt folyamatos ellátásbiztonságot, ezért a zavartalan működéséhez fűződő érdek kiemelkedően fontos közérdek. A Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerint a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy a szerződés a 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállására tekintettel nem semmis, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege - az eset összes körülményét figyelembe véve - legfeljebb a szerződés értékének 15%-a. Mindezek alapján a Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve további bírságot szabott ki, melynek alapját a jogsértés okán kiszabott bírság összegének megállapítása során figyelembe vett körülmények alkották és ezen túl tekintettel volt arra, hogy a beszerzés értéke nagyobb mértékben haladta meg a szolgáltatásmegrendelés esetén alkalmazandó nemzeti közbeszerzési értékhatárt.

32. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

33. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

34. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2019. december 20.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk.
a tanács elnöke

Bonifert Zsolt sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Fáry Zoltán sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Kugler Tibor felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
2. Dr. Csermely Ágnes kamarai jogtanácsos
3. Silicon Computers Kft.
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága